

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální školy, Turnov, Sobotecká 242

Adresa: Sobotecká 242, 511 01 Turnov

Identifikátor školy: 600 024 369

Termín konání inspekce: 17. – 21. leden 2005

Čj.:	h4-1091/05-1165
Signatura:	oh5zy516

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální školy, Turnov, příspěvková organizace(dále jen škola), zřídil Liberecký kraj.

Škola sdružuje: speciální mateřskou školu při nemocnici, speciální základní školu při nemocnici, zvláštní školu, pomocnou školu, školní družinu, speciálně pedagogické centrum a školní jídelnu.

Inspekční činnost byla provedena ve zvláštní a pomocné škole. Výuka probíhala ve dvanácti třídách. Ve zvláštní škole bylo vyučováno 74 žáků druhého až devátého ročníku, v pomocné škole 16 žáků v nižším, středním a pracovním stupni. Tři žáci byli integrováni.

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Personální a materiálně-technické podmínky ve zvláštní a pomocné škole.
2. Průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní škole v předmětech český jazyk, matematika, pracovní vyučování, zeměpis a v pomocné škole v předmětech pracovní výchova, čtení, psaní

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole působí včetně ředitelky a pedagogické asistentky sedmnáct pedagogů. Dvanáct je odborně kvalifikovaných, dvě učitelky si doplňují vzdělání studiem speciální pedagogiky. Při skladbě úvazků ředitelka akceptovala odbornost, zkušenosti a praxi vyučujících.

Organizační struktura školy je dána funkčně strukturovaným organizačním řádem s přehledným delegováním pravomocí pracovníkům zodpovídajících za svěřený organizační úsek. Koordinaci a kooperaci mezi nimi zabezpečuje porada vedení v zastoupení ředitelky, zástupkyně a vedoucí provozní jednotky.

Vnitřní informační systém založený na úzké spolupráci vedení školy se zaměstnanci umožňuje bezprostřední přenos aktuálních informací. Poradní orgán, pedagogická rada, pracuje plánovitě, analyzuje účinnost výchovných opatření.

Ve škole pracuje metodická komise speciální pedagogiky, která se zabývá speciálně pedagogickou péčí. Svým pojetím je účinným nástrojem odborného rozvoje pedagogů. Výchovnému poradenství se věnuje ředitelka školy, která absolvovala příslušné specializační studium. Mimo oblasti profesní orientace a řešení problémů žáků realizuje řadu přínosných poradenských aktivit v úzkém propojení s primární prevencí.

Ředitelka je ve funkci prvním rokem. Ve vedení pracovníků se zaměřila na jejich poznávání a motivaci nekvalifikovaných ke studiu. V tomto směru realizovala i hospitační činnost. Její závěry směřují ke zkvalitnění výuky s ohledem na potřeby žáků.

Vzdělávání pedagogů probíhá průběžně a vychází zejména z jejich zájmu. Ředitelka je frekventantkou funkčního studia, spolu se zástupkyní se účastnily vzdělávání k rámcovému vzdělávacímu programu. Všichni učitelé absolvovali základní kurz na počítači, někteří pokračují v následném kurzu. Vedení školy účast na seminářích podporuje finančně.

Personální podmínky podporují rozvoj osobnosti žáků a umožňují velmi dobře plnit vzdělávací program školy.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola sídlí ve starší několikapodlažní budově, která prošla v posledních letech řadou dílčích rekonstrukcí. Průběžně se tak zlepšují podmínky pro vzdělávání.

Zázemí pro výuku je velmi dobré. V objektu jsou dvě tělocvičny, tři dílny, cvičná kuchyňka a počítačová učebna. Školní knihovna je vhodně vybavena literaturou pro žáky i odbornými publikacemi pro vyučující.

Venkovní areál umožňuje sportovní, pracovní i odpočinkové činnosti.

Prostory tříd vyhovují vzdělávacím potřebám žáků. Prostředí je čisté, vyzdobené řadou výtvarných prací žáků a různými podnětnými učebními materiály.

Vybavení pomůckami ve sledovaných předmětech a jejich využití bylo funkční.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je účelné. Prioritně jsou doplňovány speciální pomůcky, pozornost je věnována obnovování vybavenosti dílen.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacích programů Vzdělávací program zvláštní školy čj. 2280/97-22 a Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24035/97-22.

V učebním plánu byl zjištěn rozpor mezi stanovenou týdenní dotací vyučovaných hodin a reálnou výukou. Škola nedodržela týdenní časovou dotaci vyučovacích hodin v pěti ročnících zvláštní školy a středním stupni pomocné školy. V učebním plánu zvláštní školy ve čtvrtém, sedmém a devátém ročníku chyběla v každém z nich jedna vyučovací hodina. V případě pátého a šestého ročníku chyběly dvě hodiny. V učebním plánu středního stupně pomocné školy scházela jedna hodina předepsané týdenní dotace. Tato skutečnost přetrvávala z minulého období, kdy stávající ředitelka ještě nebyla ve funkci.

Sledovaná výuka byla v souladu s osnovami jednotlivých předmětů vzdělávacího programu zvláštní a pomocné školy.

Integrovaní žáci byli vyučováni dle sestaveného individuálního plánu. Jeho kvalita je pravidelně sledována a vyhodnocována.

Povinná dokumentace je vedena průkazně a zachycuje průběh a výsledky vzdělávání. Kontrola v oblasti naplňování učebních dokumentů je dokladována. Zjištěné nedostatky jsou operativně odstraňovány.

Rozvrh hodin odpovídá psychohygienickým požadavkům v oblasti rozvržení jednotlivých předmětů i délky výuky v jednom sledu. Školní řád srozumitelně a přehledně vymezuje práva i povinnosti žáků a také práva rodičů.

Předávání informací rodičům o výsledcích vzdělávání a chování žáků probíhá prostřednictvím žákovských knížek, třídních schůzek, při osobním jednání rodičů s vyučujícími a nástěnek ve vstupní chodbě.

Klima školy bylo příznivé.

Průběh a výsledky vzdělávání

Pomocná škola

Čtení, psaní, pracovní a výtvarná výchova

Sledované hodiny byly velmi dobře připraveny. Výuka odpovídala výukovým cílům vzdělávání. Vyučující respektovali aktuální možnosti a schopnosti žáků.

Výuka probíhala ve třídách a ve školní dílně. Vybavení jedné ze tříd a uspořádání školních lavic umožňovaly operativně měnit formu i způsob výuky. Dvě prostorově menší třídy tyto možnosti neskýtaly. Dílna svým prostorem i vybavením vyhovovala stanovenému cíli i počtu žáků.

Výuka byla materiálně dobře podporována. Zejména žáci s těžším postižením pracovali s pomůckami, které měly víceúčelové využití. Kvalitně bylo připraveno materiálové zajištění pracovních činností.

Zvolené vyučovací metody a formy práce respektovaly mentální úroveň žáků a zohledňovaly jejich manuální schopnosti. Profesní přístup byl zaznamenán ve třídách s těžce postiženými žáky. Učitelky operativně měnily činnosti i náročnost úkolů, s žáky pracovaly převážně individuálně. Vhodné střídání činností, zařazení hry, manipulace s předměty, jazyková průprava spojená s prvky dramatizace výuku zpestřily a žáky motivovaly. U starších žáků byl zvolen frontální způsob výuky. Při pracovních činnostech žáci získávali zručnost, učili se pracovním postupům, starší měli prostor pro prezentaci svých vědomostí.

Hodiny se vyznačovaly vysokou mírou motivace, která se projevila snahou a zájmem žáků o výuku.

Interakce a komunikace vycházela ze vzájemné důvěry a příjemného prostředí.

V hodnocení vyučující oceňovali snahu žáků. U starších žáků bylo zaznamenáno i sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech v pomocné škole byly velmi dobré.

První stupeň ve zvláštní škole

Český jazyk, pracovní vyučování

Výuka předmětů byla v souladu se zásadami vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Výukové cíle odpovídaly schopnostem a potřebám žáků. Probírané učivo navazovalo na předešlá témata.

Uspořádání školního nábytku ve třídách umožňovalo pracovat ve dvojicích, ve skupině i individuálně. Vhodně zvolená materiální podpora výuky přispívala k pochopení probíraného učiva a vedla žáky k plnění stanovených cílů.

Struktura vyučovacích hodin vycházela z metodiky práce v odděleních. Jejich členění včetně střídání činností bylo většinou vyvážené. Praktickými a názorně demonstračními metodami si žáci opakovali učební látku, získávali nové poznatky a zkušenosti. Efektivní zařazení hry, hádanky, dramatizace a pohybu podpořily aktivitu a zájem žáků zejména v jedné hodině českého jazyka. Při pracovních činnostech měli žáci možnost volby ve výběru technik, náročnost úkolů odpovídala jejich možnostem.

Tempo výuky se odvíjelo od schopností žáků. Vyučující formulovali poznatky věcně a po odborné stránce správně.

Možnost spolurozhodování a společné řešení úkolu žáky motivovalo a zároveň vedlo k vzájemné spolupráci.

Menší pozornost byla věnována rozvoji komunikativních dovedností.

Hodnocení žáků probíhalo průběžně, mělo pozitivní charakter. Sebehodnocení žáků uplatňováno nebylo.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly velmi dobré.

Druhý stupeň ve zvláštní škole

Matematika, český jazyk, zeměpis, informatika, pracovní vyučování

Sledovaná výuka byla v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. V naprosté většině hodin vyučující reagovali na individuální vzdělávací potřeby žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející látku.

Vybavení učeben různými názornými výukovými materiály, pomůckami a výtvarnými pracemi žáků přispělo k motivaci a aktivizaci žáků. Pomůcky byly v hodinách využívány účelným způsobem. Efektivně byly použity počítače, nástěnné zeměpisné mapy, videonahrávka a k doplnění poznatků diaprojekce. Kvalitní zajištění výuky pomůckami a materiálem bylo zaznamenáno rovněž při pracovním vyučování.

Ve většině hodin byla dobře zvolená organizační forma výuky s ohledem na věkové i ročníkové složení třídy a schopnosti žáků. Vhodná volba metod vedla žáky k pochopení učební látky. K vytváření některých klíčových kompetencí u žáků přispívaly např. volné a řízené rozhovory, metoda problémového výkladu, práce s chybou, manipulační činnosti. Výuka probíhala po odborné a věcné stránce správně. Zadávané úkoly byly přiměřeně náročné a umožňovaly žákům zažít pocit úspěchu. Vnitřní členění vyučovacích jednotek v několika případech nebylo psychohygienicky zcela vyvážené. Tempo výuky odpovídalo věku a kognitivním schopnostem žáků, v některých hodinách byly využity relaxační prvky.

Účinnost motivace se projevovala v aktivitě žáků a jejich zájmu o výuku. Vyučujícím se až na výjimky podařilo motivovat žáky k aktivní spolupráci. Ve sledovaných hodinách českého jazyka a částečně také při výuce informatiky docházelo k velmi vhodnému a zajímavému využití mezipředmětových vztahů a zkušeností žáků.

Při hospitacích byl zaznamenán významný podíl učitelů na budování otevřeného a pozitivního klimatu tříd. Při vzájemné komunikaci s žáky učitelé respektovali jejich osobnost. V několika hodinách byli žáci cíleně vedeni k vyjadřování vlastního názoru a rozvoji komunikativních dovedností. Pouze v jednom případě byly zaznamenány projevy nekázně.

Učitelé hodnotili většinou průběžně, vždy zohledňovali individuální schopnosti žáků. Někteří opomíjeli závěrečné shrnutí a hodnocení. Prostor pro sebehodnocení žáci dostali pouze v závěru jedné hodiny matematiky.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nevyužívá standardizované testy. Pro vlastní potřebu zadává žákům testy, které slouží k porovnání znalostí mezi ročníky a jsou podkladem pro stanovení individuálních plánů.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola zajišťuje žákům bohatou nabídku volnočasových aktivit. Žáci se účastní sportovních a kulturních soutěží, koncertů a přehlídek. Například: soutěže v zahradnictví, O pohár starosty města Turnova, soutěže ve florbalu, sportovních her mládeže ve spolupráci s partnerskými městy, s hraničními městy např. Jelení Hora a akcí pořádaných občanským sdružením Podkrkonošská společnost.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 440/2002-21 vydalo MŠMT dne 27. prosince 2002 s účinností od 1. ledna 2003
2. Protokol o provedení změny čj. Sine/2004-21 vydalo MŠMT dne 7. září 2004
3. Zřizovací listina čj. ZL-65/03-Š vydal Liberecký kraj dne 6. června 2003
4. Výkaz o speciálních školách Škol(MŠMT) V 4-01 k 30. září 2004
5. Plán práce na školní rok 2004/2005
6. Rozvrh hodin všech tříd zvláštní a pomocné školy pro školní rok 2004/2005
7. Organizační řád platný pro školní rok 2004/2005
8. Třídní knihy zvláštní a pomocné školy vedené ve školním roce 2004/2005
9. Třídní výkazy zvláštní a pomocné školy vedené ve školním roce 2004/2005
10. Katalogové listy žáků zvláštní a pomocné školy vedené ve školním roce 2004/2005
11. Dokumentace žáků zvláštní a pomocné školy vedená ve školním roce 2004/2005
12. Vzdělávací program zvláštní školy čj. 2280/97-22
13. Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24035/97-22
14. Individuální plány žáků vedené ve školním roce 2004/2005
15. „Dílenský řád“ ze dne 1. září 2004
16. „Provozní řád tělocvičny“ ze dne 1. září 2004
17. „Provozní řád cvičné kuchyňky“ ze dne 1. září 2004
18. „Provozní řád“ v učebně výpočetní techniky ze dne 1. září 2004
19. Projekt „Kdo může – pomůže“ ze dne 15. prosince 2005
20. Měsíční plány akcí pro školní rok 2004/2005
21. „Preventivní program“ nedatováno
22. „Metodické sdružení“ nedatováno
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (os. čísla: 93, 13, 2, 5, 77, 37, 84, 78, 21, 71, 26, 79, 27, 28, 30, 44, 41)
24. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004 ze dne 22. září 2004

ZÁVĚR

Personální obsazení školy zajišťuje kvalitní výuku žáků v obou typech škol. Vedení školy věnuje kvalifikačním předpokladům pedagogů stálou pozornost.
Organizace činnosti školy umožňuje realizovat stanovené cíle školy.
Zavedený informační systém mezi jednotlivými organizačními úseky je funkční.

Vzdělávání žáků ve zvláštní a pomocné škole probíhá podle schválených učebních osnov. Nedodržení schváleného učebního plánu bylo zjištěno v některých ročnících zvláštní školy a ve středním stupni pomocné školy.

Vypracované individuální plány integrovaných žáků vycházely z jejich možností a schopností a zohledňovaly specifika postižení.

Ve sledovaných předmětech vyučující učivo diferencovali a vycházeli z individuálních potřeb žáků. Důraz kladli na osobnostní rozvoj a cílené kompetence žáků pro praktické využití.

Většina ze zařazených organizačních forem a metod výuky odpovídala věkové skladbě žáků ve třídě a byla pro žáky motivující. Menší pozornost byla věnována rozvíjení komunikativních dovedností (souvislý projev). Psychohygienu výuky byla zachována. Relaxační momenty se vyskytovaly především ve třídě se žáky se závažnějšími speciálními potřebami.

Stanovená pravidla chování převážná část žáků respektovala.

Klima školy bylo příznivé.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Miloslava Paclíková	Paclíková v. r.
Člen týmu	PhDr. Milan Adamec	Adamec v. r.

V Liberci dne 25. února 2005

Razítko

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 8. 3. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jaroslava Štoudková	J. Štoudková v. r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Masarykova 28, 460 01 Liberec. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-03-31	-
Školská rada	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.